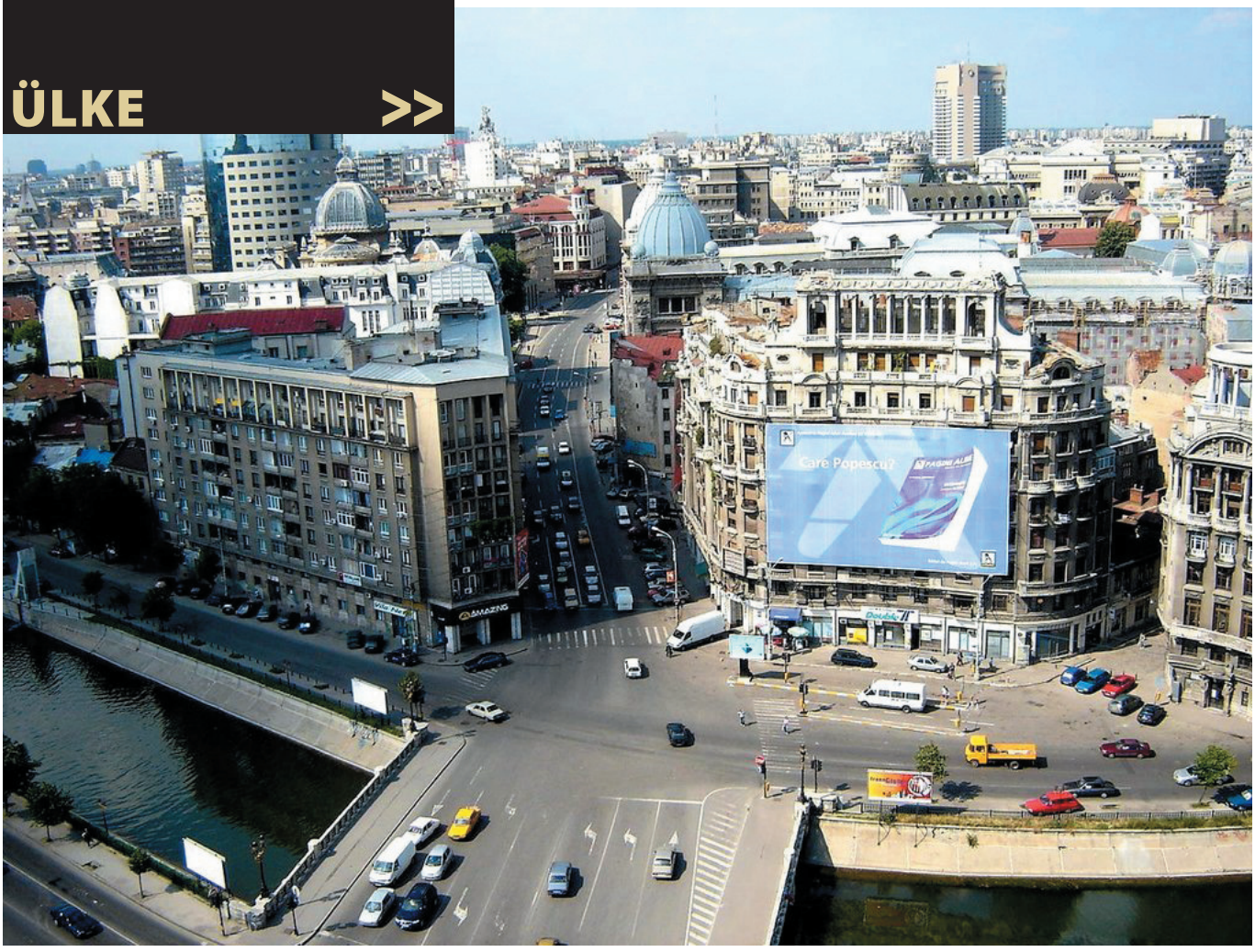

Türkiye'nin Balkanlardaki en büyük ticaret ortağı

ROMANYA

Romanya ekonomik ve siyasi atılımlarına devam ederken aynı zamanda ekonomik başarılarıyla da dikkat çekiyor. Son **10 yılda 62 milyar dolar küresel sermaye çeken Romanya,** ihracat artışında da çok önemli atılımlar gerçekleştiriyor.

Romanya Genel Ekonomik Verileri (Milyar Dolar)

YIL	GSYİH	KİŞİ BAŞINA GELİR(Dolar)	İHRACAT	İTHALAT	DENGE	HACİM
2003	59,5	7.271	17,6	22,2	-4,6	39,8
2004	75,5	8.119	23,5	30,2	-6,7	53,7
2005	99,2	9.393	27,7	37,4	-9,7	65,1
2006	122,7	10.485	32,3	47,2	-14,9	79,5
2007	170,6	11.453	40,6	65,1	-24,5	105,7
2008	204,3	12.576	49,7	77,9	-28,1	127,7
2009	161,1	11.781	40,7	50,1	-9,4	90,6
2010*	154,8	11.614	49,9	57,8	-7,9	107,7
2011*	163,3	11.916	56,6	64,1	-7,5	120,7

Kaynak: *Economist Intelligence Unit* ** Tahmini*

Türkiye'nin Balkanlardaki en büyük ticaret ortağı olan Romanya'nın dördüncü büyük ihracat pazarı ise Türkiye. Türk müteahhitleri Romanya'da bugüne kadar 6,1 milyar dolar değerindeki, 166 projeyi başarıyla tamamlamış bulunuyor.

Asıl başarı ise yatırım ilişkilerinde görülüyor. Bugün Romanya'da 6 bin civarında Türk şirketi, 15 bin civarında Türk iş insanı faaliyet gösterirken, Romanya'daki Türk yatırımları 5,5 milyar dolar seviyesine ulaşmış durumda. Buna mukabil 121 Romen şirketi de Türkiye'de faaliyet gösteriyor. İki ülke arasındaki ticaret her geçen gün artıyor.

TOBB BAŞKANI M. RİFAT HİSARCIKLIOĞLU:

“Romanya ile **önemli ticari adımlar** atılabilir”

Türk-Romen İş Forumu’nda konuşan TOBB ve DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, “Türk malı kullanın” diyen Romanya Cumhurbaşkanı Traian Basescu’ya teşekkür etti. Hisarcıklıoğlu, Romanya ile başta **lojistik, enerji ve finans alanları olmak üzere önemli ticari adımlar** atabileceklerini vurguladı.

>> TOBB ve DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, iki ülke arasındaki önemli işbirliği alanlarından birinin de enerji yatırımları olduğunu belirtti.

Romanya Cumhurbaşkanı Traian Basescu’nun Türkiye’ye resmi ziyareti kapsamında düzenlenen Türk-Romen İş Forumu İstanbul’da gerçekleştirildi. Foruma, TOBB/DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu’nun yanı sıra Gümrük ve Ticaret Bakanı Hayati Yazıcı, Romanya Ekonomi Ticaret ve İş Ortamları Bakanı Ion Ariton ve Türk-Romen İş Konseyi Başkanı Fatih Karamancı da katıldı.

Hisarcıklıoğlu, forumun açılışında yaptığı konuşmada, Karadeniz ve Balkanların iki dost ülkesi olarak, bölgeyi küresel ekonomiye entegre olmuş bir refah alanına çevirmek istediklerini anlatırken, “Güneydoğu Avrupa ekonomisinin yükselen gücü Romanya ile işbirliğini esas alan, güçlü ve çeşitlendirilmiş bir ekonomik işbirliği tesis etmek istiyoruz” diye konuştu.

LOJİSTİK ALANDA İŞBİRLİĞİ

Arzulanan ekonomik işbirliği seviyesine ulaşmak için bir dizi alanda adım atmak gerektiği üzerinde duran TOBB/DEİK Başkanı Hisarcıklıoğlu şöyle konuştu:

“Özellikle ülkelerimiz arasındaki lojistik altyapının güçlendirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda, Pendik-Köstence Ro-Ro Hattı’nın faaliyete geçmesini, zamanlı bir başlangıç olarak değerlendiriyorum. Yılda 30 bin araç taşıma kapasitesine sahip bu hat, bizlere ciddi bir maliyet avantajı sağlayacak, ülkelerimiz arasında daha fazla ticaretin önünü açacaktır. Ayrıca, Romanya’nın çok büyük bir su taşımacılığı potansiyeli olduğunu biliyoruz. Bu kapsamda, Tuna Nehri’nin kirlenmesinin Karadeniz’de yarattığı olumsuz etkilerin giderilmesi için ortak projeleri kararlılıkla hayata geçirmemiz gerektiğinin bir kez daha altını çizmek istiyorum. Lojistik altyapısında sağlanacak iyileştirmelerle, Romanya’nın Kafkasya, Orta Asya ve Orta Doğu bölgelerine açılan kapısı Türkiye olacaktır. Güçlü ekonomik ve siyasi bağlarımız olan bu bölgelerde Romanya ile yeni işbirliklerini hayata geçirebileceğimizi huzurlarınızda ifade etmek istiyorum.”

ENERJİ ALANINDA İŞBİRLİĞİ

İkinci önemli işbirliği alanının da enerji yatırımları olduğunu belirten TOBB ve DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, “Enerji kaynaklarında dışa bağımlı iki sanayi ülkesi olarak, enerji arzı güvenliğimiz için ortak projelere hız vermeliyiz. Gündemimizdeki en önemli kaynak çeşitlendirme projemiz olan Nabucco Boru Hattı Projesi için daha hızlı hareket etmek zorundayız” dedi. Hisarcıklıoğlu diğer yandan, Türk ve Romen iş dünyasının dikkatini, Karadeniz’deki rüzgâr enerjisi, güneş enerjisi ve dalga enerjisi potansiyeline çekerek, bu alanlara yapılacak ortak yatırımların kritik öneme sahip olduğunu söyledi.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI:

“Gümrüklerde rahatlama sağlamalıyız”

>> TOBB/DEİK Başkanı Hisarcıklıoğlu, gümrük işlemlerinin, zaman israfını ve mali kayıpları ortadan kaldırmak için basitleştirilip süratlendirilmesini istedi.

FİNANS ALANINDA İŞBİRLİĞİ

Üçüncü ana işbirliği alanını ise finansal etkileşimin güçlendirilmesi olarak gösteren Hisarcıklıoğlu şunları söyledi: “İstanbul girişimcilik ruhunun yeşerdiği bir şehirdir. Dünyanın küresel finans merkezlerinden biri haline gelen İstanbul, bölge borsalarını İstanbul Borsası şemsiyesi altında birleştirmeye hazırdır. Frankfurt ve New York Borsaları arasındaki birleşme benzerinin Balkan borsaları arasında da gerçekleştirilebileceğine inanıyoruz. Böylelikle ülkelerimiz arasında finansal etkileşim ve ekonomilerimizin finansal derinliği artacaktır.”

TÜRK İŞ İNSANLARININ ROMANYA’DA KARŞILAŞTIĞI SORUNLAR

Konuşmasında Türk iş insanlarının Romanya’da karşılaştığı sorunlara da değinen TOBB/DEİK Başkanı Hisarcıklıoğlu, gümrük işlemlerinin zaman israfını ve mali kayıpları ortadan kaldırmak için basitleştirilip süratlendirilmesini istedi. Taşımacılık konusundaki sıkıntılara da dikkat çeken Hisarcıklıoğlu,“Türk araçlarının Romanya’dan almış oldukları bir yükü, üçüncü bir ülkeye taşımalarının önündeki bürokratik engellerin kaldırılması ve transit geçiş kotası sorununa kalıcı bir çözüm bulunması gerekmekte” dedi.

Hisarcıklıoğlu, Romanya’nın Türk iş insanları ile çalışanlara en fazla bir yıl vize ve çalışma izni uygulamasının, yatırım kararlarını dolayısıyla çalışmaları olumsuz etkilediğini anlatarak, bu alandaki izinlerin 5 yıla çıkarılmasını talep etti.

Romanya’nın Türkiye’nin AB üyeliği sürecinde verdiği tam desteğe de teşekkür eden Hisarcıklıoğlu,“Her ne kadar bazı AB liderlerinin Türkiye’ye karşı tutumlarını kabullenemiyor olsak da, Türkiye’nin ve dinamik Türk girişimcilerinin, bu zor günlerinde AB ekonomilerine önemli katkılar sağlayacağından eminim” dedi.

>> Gümrük ve Ticaret Bakanı Hayati Yazıcı, Romanya ile ikili ilişkilerin her alanda mükemmel bir düzeyde devam etmesinin memnuniyet verici olduğunu söyledi.

Türk-Romen İş Konseyi’nde konuşan Gümrük ve Ticaret Bakanı Hayati Yazıcı, Türkiye’nin ihracatında Romanya’nın 2010 yılında 2,6 milyar dolar ve yüzde 2,28’lik ihracat payı ile 11’inci sırada yer alırken, 2011’in ilk 10 ayında bu rakamın 2,3 milyar dolar olarak gerçekleştiğini ifade etti. Bakan Yazıcı, Romanya’nın ihracatında ise Türkiye’nin 3,4 milyar dolar ve yüzde 7’lik ihracat payı ile 4’üncü sırada yer aldığını, 2011 Ocak-Ekim döneminde Romanya’nın Türkiye’ye ihracatının 3,22 milyar dolar civarında olduğunu belirtti.

YATIRIM YAPILMASINA MÜSAİT SEKTÖRLER

Romanya ile ilişkilerde gelecek vadeden en önemli bir işbirliği alanlarından birinin enerji konusu olduğuna işaret eden Bakan Yazıcı, “Nabucco projesi, işbirliğinin önemli bir veçhesini oluştururken, ikili planda da hayata geçirilebilecek pek çok proje bulunmaktadır” dedi.

Bakan Yazıcı, Romanya’ya yönelik yatırım yapılmasına müsait sektörlerin; otomotiv ana sanayi ve yan sanayi, demir-çelik ve metalurji, elektrikli ev aletleri (beyaz eşya), tekstil konfeksiyon ve deri sanayi, inşaat ekipmanları sanayi, gemi-inşa sanayi, makine imalat sanayi, gıda ve gıda işleme sanayi gibi sektörler olduğunu belirterek, “Ayrıca enerji, gayrimenkul, altyapı, lojistik, ağaç işleme, elektronik, telekomünikasyon sektörleri de yatırım için potansiyel arz etmektedir” ifadesini kullandı. Bakan Yazıcı, Romanya’nın, tıpkı Türkiye gibi, ülkesinde yatırım yapmak isteyen ticaret aktörleri için etkin bir teşvik sistemi geliştirdiğini, bu teşvik sisteminin, Romanya’da yatırımı cazip hale getirdiğini vurguladı.

>> Romanya Cumhurbaşkanı Traian Basescu, iki ülkenin iş insanlarının daha fazla yakınlaşması gerektiğini söyledi.

ROMANYA CUMHURBAŞKANI TRAIAN BASESCU:

"Stratejik ortaklığı bir **eylem planına** dönüştürmeliyiz"

Romanya Cumhurbaşkanı Traian Basescu, TOBB/DEİK ev sahipliğinde düzenlenen Türk-Romen İş Forumu'nda yaptığı konuşmada, Türkiye'ye daha önce gerçekleştirdiği ziyaret kapsamında düzenlenen iş forumuna katılan iş insanlarıyla şimdiki katılımcıları karşılaştırdığında, iki katı artış olduğunu söyledi. O zaman iki ülke arasında 10 milyar dolarlık ticaret hedefi koyduklarını anımsatan Basescu, "İki ülke arasında yapılan ticaret 3 milyar dolardı, bugün 5,5 milyar dolara geldik. Seneye 7 milyar dolara ulaşmamız mümkün. Bu durumda 10 milyar dolara ulaşmamız da yakın" dedi.

Yabancı bankaların Romanya'daki sermayelerini çekmesinin en büyük riskleri olduğuna işaret eden Basescu, bu sermayeyi sabitleştirmek için ellerinden geleni yaptıklarını, ikinci büyük riskin de ihracat hacminin küçülmesi olduğunu anlattı. Basescu, "Benim size çağrım; ikili ilişkilerimiz ve ikili ticaretin geliştirilmesi yönündedir. Eğer biz birbirimizle ticaretimizi geliştirirsek o zaman her iki ülkeyi kurtarabilir, her iki ülkenin rakamlarını denge üzerinde tutabiliriz" dedi.

Şu anda Romanya'dan Türkiye'ye canlı hayvan ve dana eti ihraç edilemediğini de söyleyen Basescu, "Artı PVC ürünleriyle ilgili antidamping vergileri bulunmakta. Romanya PVC'de Türkiye piyasasında gerekli rekabeti yapamıyor. Bu zor dönemde Romanya'nın Türkiye'ye, Türkiye'nin de Romanya'ya ihtiyacı var" diye konuştu.

Romanya'da enerji, altyapı ve çevre dışında tarım, turizm sektörüne de dikkati çeken Basescu, Romanya'da devlet protokolüne ait geçen rejimde kullanılan birçok ev, arsa gibi önemli gayrimenkullerin de satışa çıkarılacağını belirtti.

KDV SORUNU

KDV ödemeleriyle ilgili de tırlarla ülkeye giren sebzelerin ertesi gün satıldığını ve devletin satışlardan KDV alamaz duruma düştüğünü belirten Romanya Cumhurbaşkanı Basescu, sadece meyve sebze değil diğer ürünlerde de bu konuyla karşı karşıya kaldıklarını ifade ederek şöyle konuştu:

"Bu durum sadece AB dışındaki ülkelerden gelen mallar için geçerli değil, AB üyesi ülkelerden de aynı şekilde mallar geliyor. Devlet KDV'sini alamıyor, dolayısıyla bu, vergi kaçakçılığını önleyebilmek için bizim uygun gördüğümüz bir süreçtir, bir yöntemdir. Bunun şikayet konusu olduğunu biliyorum Romen şirketleri de aynı şikayette bulunmakta, fakat şu ana kadar vergi kaçakçılığını önlemek için başka bir yöntem geliştiremedik."

Basescu, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ile imzaladıkları stratejik eylem planını kısa zamanda gerçekleştireceklerini de belirtti.

